

MOL-12 (KÖH 42434): A lelőhely Makótól ÉNy-ra 2,5 km-re, az Ürmösi-csatorna és a Gacsibai-csatorna között fekszik. 2009. május 19–21. között a lelőhely D-i részén, a sárgásbarna, agyagos altalajon 9 objektum feltárását azonosítottuk a nyelés során. A 12 stratigráfiai egység között 6 gödör, 4 árok, egy ház és egy cölöphely volt, melyek közül 8 őskori vagy népvándorlás kori, 2 szarmata, 2 pedig korhatározó leletanyag hiányában ismeretlen korú.

Az őskori vagy népvándorlás kori objektumok a lelőhely teljes megnyitott területén megtalálhatók voltak, betöltésükből kis mennyiségű leletanyag, jellegtelen, kézzel formált edényekhez tartozó perem-, oldal- és aljtöredékek, valamint állatcsontok kerültek elő.

Az egyetlen, biztosan szarmata kori épületet a lelőhely Ny-i szakaszán tártuk fel. A Ny–K hossz tengelyű, egyenesen szűkülő falú ház ÉNy-i részében egy téglalap alakú cölöphelyet bontottunk ki.

MOL-15 (KÖH 42439): A lelőhely Makótól 1,5 km-re É-ra, a Hódmezővásárhely felé vezető műúttól Ny-ra fekszik. Április 24–29. között, ill. május 7–8-án a lelőhely D-i részén kutattunk. A lehumuszolt 556 m²-ből 302 m² bizonyult régészeti pozitívnak.

A barna, agyagos altalajon 14 objektum feltárását figyeltük meg a nyelés során. A 15 stratigráfiai egység között 8 árok, 6 gödör és egy cölöphely volt, melyek közül 7 őskori, míg 8 korhatározó leletanyag hiányában ismeretlen korú. A lelőhely kijelölt területének Ny-i szélétől 75–80 m-re öt objektum feltárása jelentkezett egymástól 10–18 m-re. A K-i részen sűrűbben, egymástól 4–5 m-re kerültek elő a telepjelenségek. A telepobjektumok betöltéséből kis mennyiségű leletanyag, kézzel formált edényekhez tartozó oldaltöredékek és állatcsontok kerültek elő.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a szegedi Móra Ferenc Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Bottyán Katinka, Császi Dávid, Molnár Zsolt technikusok.

GULYÁS GYÖNGYI

316. Makó, Igási-járandó (KÖH 42472)

(Csongrád megye) Sza

A lelőhely Makótól ÉK-i irányba mintegy 5 km távolságban fekszik, közvetlenül a Békéscsaba felé vezető út mellett. A Magyar–Román gázszállító vezeték nyomvonalára a lelőhelyet a műút merőlegesen, körülbelül É–D-i irányban szeli át. A lelőhelyet (MOL-25) a 2003–2004-ben végzett terepbejárások során szarmata korinak határozták meg. A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai által végzett megelőző feltárás a lelőhely É-i részén 4–7 m széles nyomvonalon, 1000 m² területen történt 2009. május 26–27-én.

A régészeti objektumok a kutatott terület középső részén jelentkeztek, mintegy 50 m²-nyi területen. Az OBNR 1, SNR 1 azonosítóval és az OBNR 2, SNR

2 azonosítóval ellátott árkok ÉK–DNy-i lefutásúak, a nyomvonalat teljes szélességében kitöltve, párhuzamosan haladtak.

A csekély mennyiségű leletanyag – juhlábszárból készült korcsolya, kézimalom felső forgókövének darabja, kevés számú szürke, vörös szendvicses törésű, durva felületű, finoman iszapolt, vékony falú, csillámos homokkal és samottal soványított kerámiatöredék – alapján az objektumok egy szarmata település részét képezhették.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a szegedi Móra Ferenc Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Scheinring Endre, Király Dávid technikusok.

FŰKÖH DÁNIEL

317. Makó, Igási-járandó II. (KÖH 42473)

(Csongrád megye) Sza, Ú

A lelőhely (MOL-26) Makótól 1,5 km-re, a Tótkomlóra vezető műút Ny-i oldalán, egy régi Maros holtág partján fekszik. A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai a Magyar–Román gázszállító vezeték nyomvonalán 2009. május 15. és június 8. között 717 m² területen megelőző feltárást végeztek.

A sárga, enyhén agyagos, homokos altalajon 17 objektum feltárása rajzolódott ki. A jelenségekhez 6 gödör, 5 épület, 5 kemence, 3 sír, 2 cölöphely, egy körárok, egy árok, egy tűzhely és egy tűztér tartozott. Az objektumok közül 4 szarmata korinak, 21 újkorinak bizonyult.

A három, megközelítőleg D–É tájolású, lekerekített sarkú, téglalap alakú gödörrel rendelkező sír mindegyike rablott volt. Az SNR 23 sírt több szakaszból álló körárok kerítette. Két sírban férfi, egyben nő feküdt. A női sírban másodlagos helyzetben gyöngyököt, orsó gombot, vaskést és két bronzkarikát találtunk, a sír É-i végében, ill. a lábszárakon pedig a ruha aljának gyöngyös hímzését bontottuk ki. Az SNR 23 sírban a bolygatott csontok közül vaskés töredéke és egy vas övcsat került felszínre. Az SNR 25 sírban koporsófeltárt figyeltünk meg. Ezt a temetkezést a többi sírtól eltérően csak részlegesen dűlték fel, a betöltésből vas lándzsahegy, vaskés, vas övcsat, vasfibula, bronzérme és egy ismeretlen rendeltetésű vastárgy került elő. A lábfej csontjai között egy korongolt edény feküdt.

A temetkezésektől távolabb, a lelőhely K-i részén egy újkori tanyabokor néhány földbe ásott alapú épületet tártuk fel. Az objektumok mindegyikében találtunk tapasztott kemencét.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a szegedi Móra Ferenc Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Gulyás Gyöngyi régész, Bottyán Katinka, Császi Dávid, Erdei Krisztina, Molnár Zsolt, Nagy Ferenc technikusok.

CZIFRA SZABOLCS